ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ДАНА СРПСКОГ ЈЕДИНСТВА, СЛОБОДЕ И НАЦИОНАЛНЕ ЗАСТАВЕ!

15. СЕПТЕМБАР

ДАН ПРОБОЈА СОЛУНСКОГ ФРОНТА

ДАН СРПСКОГ ЈЕДИНСТВА, СЛОБОДЕ И НАЦИОНАЛНЕ ЗАСТАВЕ

Данас Република Србија и Република Српска заједно обележавају „Дан српског јединства, слободе и националне заставе“, дан када је 15.септембра 1918. године пробијен Солунски фронт.

- **Српско јединство** славимо јер оно подразумева свест о истој националној, верској, културној и цивилизацијској припадности.
- **Славимо слободу**, која је кроз историју кључна реч за српски народ. Слобода је добро која нам омогућава да уживамо у другим добрима.
- **Славимо националну заставу** као симбол славе, поноса и оданости, а која и на овај празник краси наше градове широм Републике Србије и Републике Српске.
- Славимо дан када је 15.септембра 1918. једини план био да славимо слободу кда су српске трупе кренуле уз наредбу Живојина Мишића:

- **„ У смрт, само не стајте! Напред, у отаџбину!“**

СОЛУНСКИ ФРОНТ

- Солунски фронт је настао за време Првог светског рата као покушај савезника да помогну српској војсци у јесен 1915. године.
- Иако је имао споредну улогу током самог рата, на крају је имао пресудан значај за победу савезника и окончање Првог светског рата.
- Франше д'Епере овако говори о Србима:

„То су сељаци скоро сви, то су Срби, тврди на муци, трезвени, скромни, то су људи слободни, несаломиви, горди на себе и господари својих њива. Али, дошао је рат. И ето како су се за слободу земље ти сељаци без напора претворили у војнике, најхрабрије, најистрајније, најбоље од свих, то су те сјајне трупе, због којих сам горд што сам их ја водио, раме уз раме са војницима Француске, у победоносну победу њихове отаџбине''.

Франше д'Епере

НАСТАНАК СОЛУНСКОГ ФРОНТА

- Први светски рат је трајао од 1914. до 1918. године.Вођен је између сила Антанте са једне стране и Централних сила са друге.
- Србија је у рату учествовала на страни сила Антанте.
- Иако је имала успеха ратне 1914. године, Србија се у јесен 1915. године суочила са троструким нападом. Са севера је напала Немачка, са запада и северозапада Аустро-угарска, а са истока бугарска војска.
- Непријатеља је било око 800 000, док су Срби могли да се бране са свега 300 000 војника.
- Свесни да не могу да се одбране пред надмоћнијим непријатељем Срби се се одлучили на тежак корак, а то је повлачење преко Албаније.

АЛБАНСКА ГОЛГОТА И ДОЛАЗАК НА КРФ

- Зиму 1915/1916. годину обележило је повлачење српских војника, врховног штаба, владе и цивила преко завејаних албанских и црногорских планина ка обали Јадранског мора где су требали да их сачекају савезнички бродови.
- На десетине хиљада Срба страдало је од хладноће, исцрпљености, глади, болести и и напада локалних албанских банди.
- Савезнички бродови су преживеле Србе превезли на острво Крф-острво спаса. Међутим, агоније српске војске се наставила. Свакодневно је од болести и исцрпљености.
- Мало острво Видо у близини Крфа претворено је у болницу. На њему је умрло преко 5000 Срба. Када је понестало места за сахрањивање на острву, тела умрлих Срба бацана су у Јонско море-Плаву гробницу.

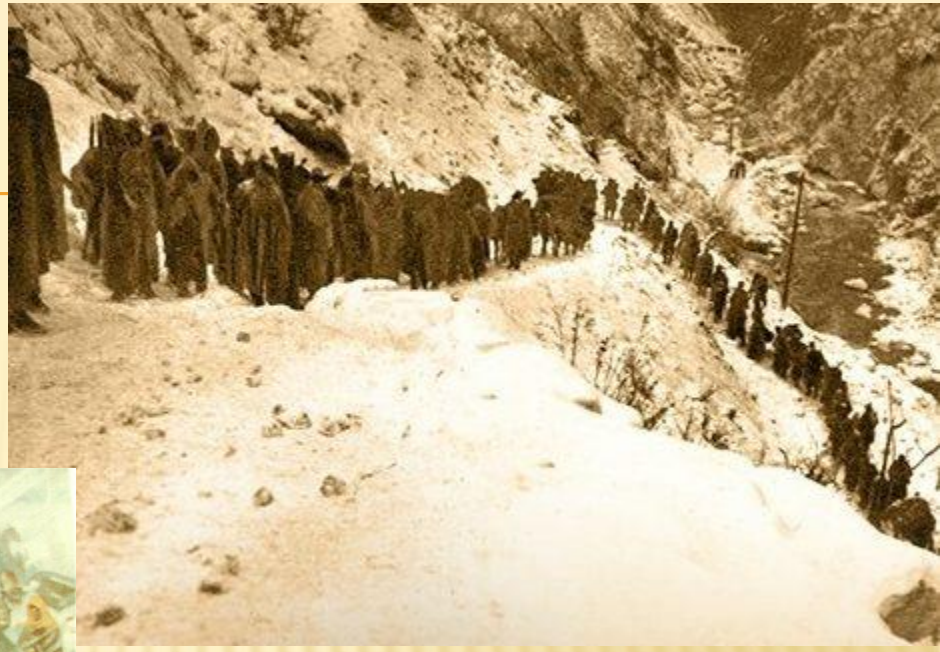

WWW.RSERBICA.ORG

ПЛАВА ГРОБНИЦА

- Опорављени српски војници, њих 150 000, у пролеће 1916. године пребачено је на Солунски фронт, где су се раме уз раме борили са савезничком војском.
- У јесен 1916. године одиграле су се две жестоке борбе на Кајмакчалану и код Битоља у којима су савезници однели победе. Након тога се фронт усталио и граница се није померала све до септембра 1918.

ПРОБОЈ СОЛУНСКОГ ФРОНТА

- Пробој Солунског фронта одиграо се 15. септембра 1918. године.
- Припреме за велику офанзиву на Солунском фронту, која је била пресудна за сам исход рата, трајале су од јануара до септембра 1918. године.
- У пробоју фронта учествовале су: српска, британска, француска, грчка и италијанска војска. За команданта пробоја Солунског фронта изабран је француз Франше д' Епере.
- Пробој фронта планиран је на сектору на коме се налазила српска војска, која је била и више него одлучна и мотивисана да се врати у своју домовину.
- За свега неколико дана српске трупе разбиле су бугарско-немачки систем одбране. Напредовали су невероватном брзином. Понекад се дешавало да савезничко снабдевање није могло да прати прве борбене линије.

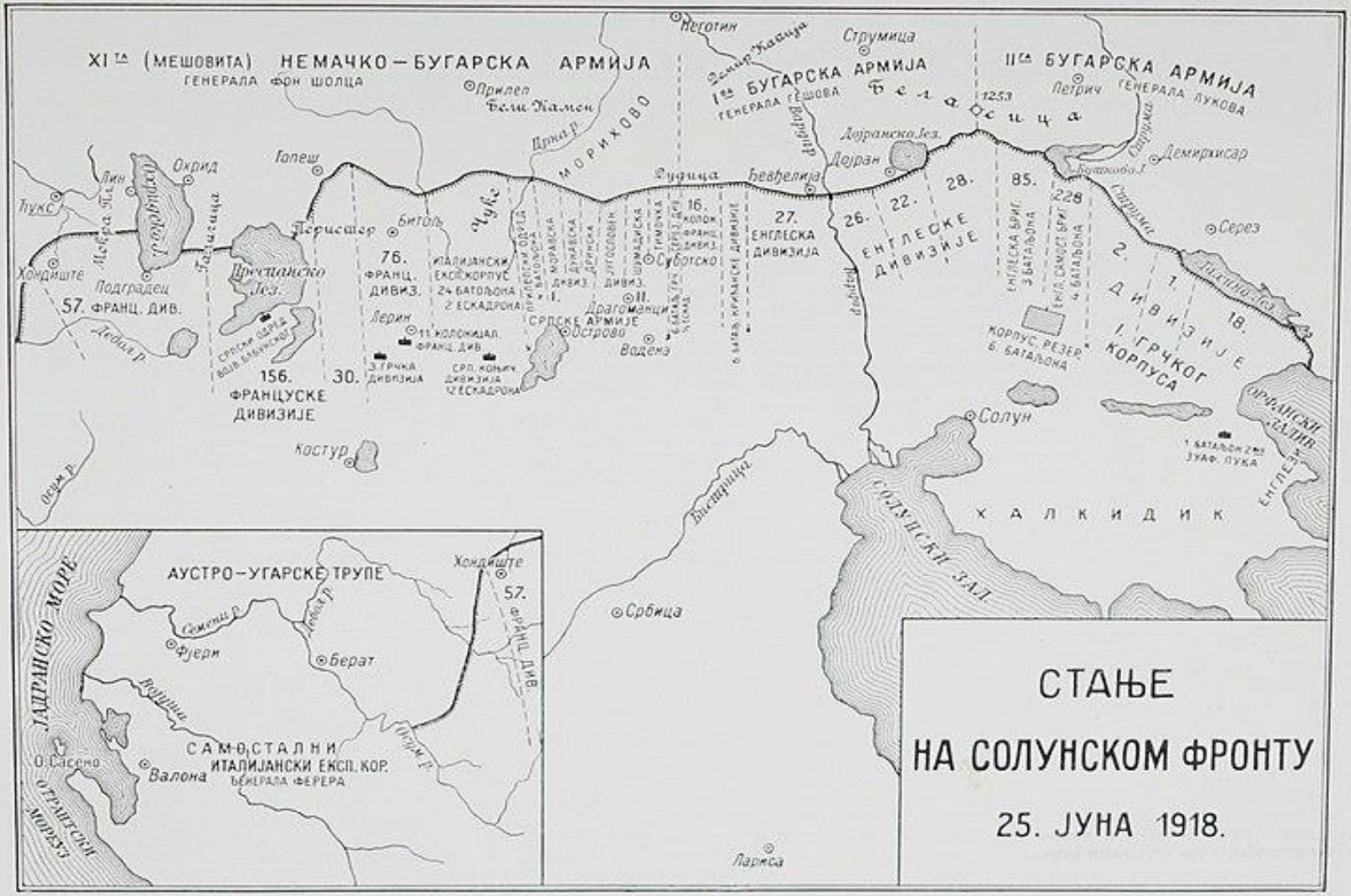

STANJE 25. VI. 1918. — ORDRE DE BATAILLE 25. VI. 1918.

- До 25. септембра српске јединице су ослободиле Скопље и Штип и прешле Вардар. Већ 12. октобра ослободили су Ниш, да би 1. новембра цела Србија била ослобођена.
- Веома брзо капитулирале су и Аустроугарска и Немачка чиме је Први светски рат окончан.
  - **„Сломили смо сваки отпор непријатеља, а онда кренули у јуриш који ниједна сила није могла да заустави. Вукла нас је неизмерна жеља да што пре стигнемо у родни крај**”. Сећање Ивана Филиповића , редова Дринске дивизије из Уба.